

NASTOLATKU — WIESZ JAKIE MASZ PRAWA?

Regularne kieszonkowe, telefon komórkowy, gry komputerowe ma już prawie każdy młody konsument. Jednak czy nastolatki dysponując pieniędzmi swoimi oraz rodziców znają przysługujące im prawa? Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów o nich przypomina

[Warszawa, 24 listopada 2009 r.] Co można kupić za przeciętne miesięczne kieszonkowe – czyli 55 złotych? Z punktu widzenia dorosłego niewiele, z punktu widzenia nastolatka całkiem dużo. Najmłodszy wydają swoje pieniądze na słodycze, napoje, karty do telefonów (Ipsos, 2008 rok). Ale korzystają także z pieniędzy rodziców robiąc z nimi zakupy. Kwota, którą dysponują dzieci jest więc bardzo duża. Czy jednak mają one takie same prawa jak dorośli konsumenci?

Zgodnie z prawem **dzieci poniżej 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych** – w związku z tym w ogóle nie powinny same kupować. Jeżeli jednak takie dziecko zawarło umowę dotyczącą drobnych bieżących spraw życia codziennego, to jest ważna, jeżeli młody konsument nie został pokrzywdzony. Natomiast w sytuacji, w której dziecku sprzedano produkt złej jakości, nie wydano reszty lub zażądano rażąco wygórowanej ceny za towar opiekun lub rodzic mogą żądać unieważnienia umowy i zwrotu pieniędzy.

Osoby między 13. a 18. rokiem życia mogą z kolei bez zgody i wiedzy opiekunów zawierać umowy tylko jeżeli dotyczą drobnych, bieżących spraw życia codziennego. Mają prawo kupić np. słodycze, artykuły papiernicze czy gazety. W pozostałych przypadkach zakupu odtwarzacza mp3, DVD czy roweru – nastolatek musi mieć zgodę rodzica, który także później powinien potwierdzić taką transakcję sprzedawcy. W przeciwnym wypadku rodzic **ma prawo oddać towar i żądać zwrotu pieniędzy.**

Młodzież coraz częściej rezygnuje z tradycyjnych sklepów na rzecz Internetu. Tej formie zakupów służą specjalne konta na portalach aukcyjnych czy bankowość elektroniczna, stworzone z myślą o niepełnoletnich. Wiele serwisów oferujących sprzęt RTV, komputery czy pobieranie plików jest jednak dla nich niedostępnych. **Do UOKiK napływają skargi małoletnich konsumentów, którzy zarejestrowali się w portalu oferującym pobieranie różnych plików, potwierdzając, że są pełnoletni.** Przedsiębiorca żąda teraz od nich zapłaty określonej kwoty.

Co zrobić w sytuacji, gdy dziecko **skłamał co do swojego wieku**, kontrakt zostanie zawarty, a sprzedawca żąda zapłaty za produkt lub usługę? Jeżeli rodzic nie wyraża zgody na transakcję, z tak zawartej umowy można zrezygnować, o czym należy niezwłocznie powiadomić przedsiębiorcę. Warto pamiętać, że w przypadku poniesienia szkody przez przedsiębiorcę w związku z niepodaniem prawdziwych informacji może on wystąpić z roszczeniem odszkodowawczym przeciwko osobom niepełnoletnim lub jej opiekunom.

Nastolatku, jeżeli nie wiesz jakie masz prawa, zajrzyj na stronę www.konsumenckieabc.pl. Dowiesz się z niej m.in. co to znaczy, że nie masz zdolności do czynności prawnych, czy możesz zwrócić książkę, która ci się po prostu nie podoba, jak bezpiecznie kupować w Internecie. Pamiętaj, że w każdym przypadku sporu z przedsiębiorcą, możesz liczyć na pomoc miejskiego lub powiatowego rzecznika konsumentów. Szczegółowych informacji udziela także Federacja Konsumentów. Bezpłatne porady udzielane są również przez Stowarzyszenie Konsumentów Polskich pod numerem telefonu 0 800 800 008. Poradnictwo konsumenckie w Polsce jest finansowane między innymi z budżetu UOKiK.

Dodatkowe informacje dla mediów:

Małgorzata Cieloch, Rzecznik prasowy UOKiK

Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa

Tel. (22) 827 28 92, 55 60 106, 55 60 430

Fax (22) 826 11 86

E-mail malgorzata.cieloch@uokik.gov.pl